

Myndmennt 6. bekkur

Kennarar: Hólmfríður Guðmundsdóttir; Marta Emilía Valgeirsdóttir

6

Lýsing

Myndmennt er innan námssviðs list- og verkgreina í aðalnámskrá. Þrátt fyrir mismunandi inntak, aðferðir og áherslur list- og verkgreina er einnig margt sem tengir þær saman. Hæfniviðmiðum fyrir myndmennt /sjónlistir er skipt í þrjá flokka: Sköpun, Greining og úrvinnsla og menning og umhverfi. Flokkarnir tengjast hver öðrum sem og öðrum námsgreinum.

Tímabil

Skólaárið 2025 - 2026.

Yfirferð námsefnis

Í **Árgangsáætlun** fyrir myndmennt 6. bekkja eru hæfniviðmið (námsmarkmið), námsefni (námsleiðir), námsmat (áætlun) og samþætting útlistuð. Hún er hluti af skólanámskrá Melaskóla, greinasviði. Árgangsáætlun, þ.e. kennsluáætlun árgangsins fyrir skólaárið, er kynnt nemendum og foreldrum á hópfunði að hausti (sbr.: *Námskynning*).

Árgangsáætlun er til grundvallar *vikúáætlunum* kennara (sjá sbr. Dagatal í Mentor).

Kennslustundir á viku: 2 (sbr. viðmiðunarstundaskrá).

Námsþættir og viðfangsefni í myndmennt taka mið af *hæfniviðmiðum* árgangsins og leiðsagnarnámi. Nemendum er sagt *hvers vegna* þeir eru að læra ákveðin atriði, þ.e. upplýstir um hæfnina sem stefnt er að með náminu (sjá hæfniviðmið árgangsins). Kennsluaðferðir, námsefni og matsaðferðir (þ.e. hvernig, hvað og hvenær) taka mið af því.

Námsþættir og viðfangsefni í myndmennt 6. bekkja á skólaárinu eru:

- grunnþættir myndlistar
- skissubók, tilraunir (blýantur)
- mappa (tússlitir)
- einföld þrívídd (blýantur og trélitir)
- teiknað við Ægisíðu - hafið og fjaran (vatnslitir)
- Safnahúsið - heimsókn (hafið)
- myndrýni, hugsun og tilfinning (blýantur, kol, klessulitir o.fl.)
- veggspjald: Norðurlönd (þekjulitir)
- uppstilling - myndbygging (blýantur og vatnslitir)
- íslensk list á 20. öld - Kjarval, Hreinn Friðfinnson, Sigurður Guðmundsson
- Kjarvalsstaðir - heimsókn
- andlit á hvolfi (blýantur)
- erlend list á 20. öld - Klee, Frida Kahlo, Magritte (klessulitir og blek)
- að teikna hvert annað (blýantur, túss, blek)
- klippimynd (útklippsbútar)
- uppáhaldslistaverkið mitt (samræður nemenda)
- pappírþrykk (pappi og þrykklitir)

- jólamynd - krakkar í snjó (frjálst efnisval)
- frjálst myndverk (frjálst efnisval)

Kennsluaðferðir

Kennsluhættir (áherslur, kennsluaðferðir, vinnulag) í myndmennt 6. bekkja taka mið af *leiðsagnarnámi*.

Melaskóli nýtir sér *fjölbreytta kennsluhætti* innan allra árganga til að styrkja myndmennt, m.a.: markvissar innlagnir kennara, umræður, hlustun, áhorf og tjáningu, einstaklings- og hópverkefni, smíðjur og þemavinnu, samþættingu námsgreina, sköpun og verklega vinnu, útikennslu, kannanir og próf.

Áhersla er á sjálfstæð vinnubrögð nemenda, samvinnu, skapandi og gagnrýna hugsun. Þar sem því er komið við er farið í vettvangsferðir og söfn heimsótt.

Áherslan í myndmennt 6. bekkja er á:

- grunnþætti myndlistar: línu, lit, form, myndbyggingu, rými, áferð o.fl.
- persónulega tjáningu
- frumþætti fjarviddar
- að vinna myndlist utandyra
- að dýpka skilning nemenda á listaverk
- mismunandi möguleika listrænnar tjáningar
- áherslutækni og útfærslu
- myndbygging, teikniþjálfun og skygging
- að kynnst listamönnum 20 .aldar
- frjálsa sköpun
- þrykkatækni
- mannslíkamann

Í myndmennt öðlast nemendur tækifæri til að læra og tjá sig án orða. Þeir geta ýmist unnið á gagnrýninn hátt með málefni daglegs lífs eða með ímyndunaraflíð. Slík reynsla veitir nemendum forsendur til að læra að þekkja sjálfa sig í tengslum við náttúruna og efnisheiminn. Skilningurinn verður bæði almennur og persónulegur, byggður á rannsóknum á raunveruleikanum og töfrum ímyndunaraflsins. Að taka þátt í að skapa, greina og njóta listar stuðlar að því að nemendur þjálfast í að upplifa list jafnframt því að þróa með sér samkennd, umburðarlyndi og gagnrýninn skilning á heiminum. Með markvissri myndmennt er hægt að viðhalda og þróa þann hæfileika sem börn nota frá unga aldri, að segja sögu myndrænt. Myndmennt er í eðli sínu skapandi námsferli. Mikilvægt ferli þar sem nemendur finna innri rödd, mynda tengingar, og þróa leikni í ólíkum nálgunum, s.s. í teikningu, málun, mótun, þrykki, klippiaðferð og skjámiðlum.

Stefna Melaskóla í myndmennt er:

- að efla færni í myndrænni tjáningu
- að gefa nemendum tækifæri til að kynnst ólíkum miðlum
- að auka skilning nemenda á mikilvægi sjónlista
- að efla skapandi hugsun nemenda

Sköpunargleði er eitt af gildum Melaskóla. Allir nemendur búa yfir sköpunarhæfileikum sem nauðsynlegt er að efla og þroska með þeim.

Áherslur Melaskóla á list- og verkgreinum við lok 7. bekkjar eru að nemandinn geti:

- tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt
- hagnýtt þá leikni sem hann hefur öðlast í einföldum verkefnum
- gert grein fyrir hugtakinu tækni og hvernig það tengist vinnu hans
- gengið frá eftir vinnu sína
- unnið einföld verkefni í hóp

- lagt mat á eigin verk

Áherslur Melaskóla í myndmennt eru að nemendur:

- afli sér upplýsinga, þekkingar um viðfangsefnið og vinni úr hugmyndum sínum
- sýni afrakstur hugmyndavinnu sinnar í framkvæmd (sbr. verkleg vinna)
- ræði saman, meti og ígrundi vinnu sína og vinnubrögð (sbr. lokaafurð)
- setji vinnu sína í sögulegt og menningarlegt samhengi

Grunnþættir menntunar:

Um grunnþætti menntunar, tengsl þeirra við stefnu, markmið og árgangaáherslur Melaskóla má lesa í almenna hluta skólanámskrárinnar (kaflar 2.1 og 2.2).

Námsaðlögun:

Hugmynda- og aðferðafræði leiðsagnarnáms er höfð að leiðarljósi til að koma til móts við mismunandi þarfir og getu nemandans, styrkja náms hæfni, námshvöt og námsaðlögun hans með markvissri endurgjöf. Litið er á "mistök" sem námstækifæri, þ.e. mikilvægan þátt í námsaðlögun hvers og eins í skóla án aðgreiningar.

Námsmat

Námsmat í myndmennt 6. bekkja byggir á *fjölbreyttu hæfni- og leiðsagnarmati*, t.d.: símati (vinnuframlag, samvinna, frágangur, ástundun) - sjálfsmati og jafningjamati - verkefnum (einstaklingsverkefni, hópverkefni) - vinnubókum - prófum-könnunum-skimunum (stöðupróf, greinandi próf, framvindu- og lokapróf).

Matsviðmið í myndmennt taka mið af listgreinum í heild. Fjölmörg *matsverkefni* í myndmennt eru lögð fyrir nemendur á hverju skólaári eftir leiðsagnarnám í skilgreindum námslotum. Um leiðbeinandi stöðu- og framvindumat er að ræða, jafnt og þétt yfir skólaárið. Námsmatið birtir *matsferil* nemenda sem er foreldrum aðgengilegur í Minn Mentor, upplýsinga- og tölvukerfi skólans.

Matskerfi Melaskóla fyrir 1. - 7. bekk grundvallast á hæfnieinkunum sem birtar eru með tveimur matskvörðum. Annars vegar er notaður *táknkvarði* með fjórum táknum almennt í öllum árgöngum, hins vegar *bókstafakvarði* með sex stöfum í lokahæfnimati í 4. og 7. bekk.

Námsmat í myndmennt 6. bekkja er: hvetjandi, fjölbreytt, reglulegt, sanngjarnt, áreiðanlegt, óhlutdrægt, heiðarlegt, samræmt innan árganga og stiga. Það nær til þekkingar, leikni og hæfni. Það er í takt við hæfniviðmið, kennsluáherslur og tekur mið af nemendahópnum. Kennarar innan árganga vinna saman í teymlum að þessum markmiðum.

2025_Sjónlistir fyrir 5.- 7. bekk

- **Hæfnieinkunn (tákn)**

2025_Sjónlistir fyrir 5.- 7. bekk - Sköpun

- Notar mismunandi efni, verkfæri, miðla og tækni, á skipulagðan hátt í eigin sköpun.
- Vinnur hugmynd frá skissu að lokaverkefni bæði fyrir tví- og þrívíð verk.
- Nýtir sér grunnþætti myndlistar í eigin sköpun.
- Byggir eigin listsköpun á hugmyndavinnu tengdri ímyndun, rannsóknnum og reynslu.

2025_Sjónlistir fyrir 5.- 7. bekk - Greining og úrvinnsla

- Tjáir skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu..
- Beitir hugtökum og heitum frumpátta og lögmála myndlistar sem tengjast aðferðum verkefna hverju sinni.
- Fjallar um eigin verk og annarra í samtali við aðra nemendur.
- Greinir og fjallar um listaverk og áhrif myndmáls í umhverfinu og samfélaginu.

2025_Sjónlistir fyrir 5.- 7. bekk - Menning og umhverfi

- Greinir, ber saman og metur aðferðir við gerð margs konar myndlistar og hönnunar.
- Getur gert grein fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar.
- Þekkir og getur gert grein fyrir völdum verkum íslenskra og erlendra listamanna, lýst þeim og greint og fjallað um ýmsar stefnur myndlistar með því að bera saman stíla og tímabil tiltekinna verka.

- **Popplist**

Í þessu verkefni læra nemendur um *popplistarstefnuna* og áhrif hennar á myndlistarsöguna. Helstu listamenn stefnunnar sem við skoðum eru Andy Warhol og Roy Lichtenstein.

Námsmarkmið verkefnisins eru:

- að beita hugtökum og heitum í myndlist
- að greina og fjalla um listaverk og áhrif myndmáls
- að gera sér grein fyrir og meta margvíslegan tilgangi og aðferðir myndlistar og hönnunar
- að gera grein fyrir völdum verkum íslenskra og erlendra listamanna

Árangursviðmið verkefnisins - nemendur eiga m.a. að:

- velja sér teiknimyndapersónu sem þau teiknuðu upp á nýtt
- skipta myndinni upp í fjögur hólf
- vinna við sérhvert hólf og breyta myndinni í anda popplistar
- nota marga liti, munstur og beita ólíkri hönnun

Matsviðmið:

Framúrskarandi: Mjög gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Hæfni náð: Gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Þarfnast þjálfunar: Sæmilega gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða
Hæfni ekki náð: Verkefni ábótavant m.t.t. markmiða og viðmiða.

- **Skygging með málningu**

Þetta verkefni metur hæfni nemenda í að skyggja með málningu og að blanda marga litatóna.

Námsmarkmið verkefnisins eru:

- að notað mismunandi efni, verkfæri, miðla og tækni á skipulagðan hátt
- læra að beita hugtökum og heitum frumþátta og lögmála myndlistar

Árangursviðmið verkefnisins - nemendur eiga m.a. að:

- teikna kúlu og keilu með blýant
- skipta formunum upp með a.m.k 5 línunum eða fleiri
- blanda nokkra tóna af sama lit
- mála hólfín til þess að gefa þrívíddaráferð / skygging

Matsviðmið:

Framúrskarandi: Mjög gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Hæfni náð: Gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Þarfnast þjálfunar: Sæmilega gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða
Hæfni ekki náð: Verkefni ábótavant m.t.t. markmiða og viðmiða.

- Hlutföll andlits - 6.bekkur

Námsmarkmið:

- að teikna andlit.
- að læra tækni og formúlur við að teikna andlit, augu, eyru, munn, nef, höfuð og hár.
- að setja saman andlit svo það sé í réttum hlutföllum.

Í þessu verkefni læra nemendur að teikna andlit í réttum hlutföllum. Nemendur læra allskyns formúlur til þess að styðjast við. Nemendur eru ekki að teikna sín eigin andlit heldur læra að setja saman teikningu af andliti svo allt sé í réttum hlutföllum.

Áhersla er lögð á þessa lykilhæfni í endurgjöf:

- sjálfstæð vinnubrögð.
- prófa sig áfram og vera óhrædd við að gera mistök.

Matsviðmið:

Framúrskarandi: Mjög gott verkefni m.t.t. markmiða.
Hæfni náð: Gott verkefni m.t.t. markmiða.
Þarfnast þjálfunar: Sæmilega gott verkefni m.t.t. markmiða.
Hæfni ekki náð: Verkefni ábótavant m.t.t. markmiða.

- Geo Abstrakt - 6.bekkur

Námsmarkmið:

- að kynnst hugtakinu abstrakt list og geómetrískri abstrakt list, fræðast um listamanninn Wassily Kandinsky og þróun hans yfir í abstrakta myndlist.
- að skilja hvernig litir, form og línur geta miðlað tilfinningum og stemningu.
- að þjálfra sköpun, ímyndunarafl og persónulega túlkun.
- að vinna út frá tilviljun og óreiðu til að skapa mynd með merkingu.

Árangursviðmið:

- nemendur fá blað og byrja á að teikna alls konar tilviljunarkennd form og línur með blýanti eða tússi.
- á meðan á teikningu stendur eiga þau að lyfta blaðinu reglulega upp, snúa því og skoða hvort þau sjái einhverja mynd, persónu, hlut eða landslag í formunum. Þegar nemandi sér eitthvað í óreiðunni má hann/hún bæta við teikninguna til að styðja við það sem sést (t.d. augu, hús, tré, dýr o.s.frv.).
- að lokum eiga nemendur að lita myndina með áherslu á að litirnir hjálpi til við að gera myndefnið skýrara og tjái ákveðna stemningu eða tilfinningu, líkt og Kandinsky gerði í sínum verkum.

Í þessu matsverkefni læra nemendur um Geometríska Abstrakt list. Kennari byrjar tímann á kynningu, skoðaðar eru myndir eftir Wassily Kandinsky og rætt hvernig hann færði sig frá hefðbundinni myndlist yfir í abstrakt list. Nemendur læra hvernig Kandinsky notaði form, línur og liti til að tjá tilfinningar, tónlist og stemningu í stað þess að mála raunveruleg fyrirbæri.

Rætt er um:

Hvað er abstrakt list?

Hvað eru geómetrísk form?

Hvernig geta litir og form látið okkur finna fyrir mismunandi tilfinningum?

Matsviðmið:

Framúrskarandi: Mjög gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Hæfni náð: Gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Þarfnast þjálfunar: Sæmilega gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða
Hæfni ekki náð: Verkefni ábótavant m.t.t. markmiða og viðmiða.

- 2 punkta fjarvídd

Í þessu verkefni sýna nemendur hvernig á að nýta sér 2 punkta fjarvídd í teikningu og hvernig er hægt að nota hana til að búa til dýpt í myndinni. Nemendur teiknuðu götuhorn þar sem má sjá tvær hliðar bygginga hverfa í sitthvorn fjarvíddarpunktinn. Nemendur mega hanna sitt eigið umhverfi eða þema fyrir götuhornið.

Námsmarkmið:

- að skilja og beita 2 punktar fjarvídd
- að geta tengt allar línur rétt í fjarvíddarpunkta, t.d. glugga og hurðar
- að skapa tilfinningu fyrir rými og dýpt í teikningu
- að sýna skapandi hugsun í hönnun bygginga og umhverfis

Árangursviðmið:

- allar láréttar línur tengjast rétt í fjarvíddarpunkta
- Ein til tvær byggingar eiga að vera hærri eða lægri en hinar
- Nemendur eiga að vanda frágang og sýna nákvæmni í vinnubrögðum

Matsviðmið:

- Framúrskarandi: Mjög gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Hæfni náð: Gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða.
Þarfnast þjálfunar: Sæmilega gott verkefni m.t.t. markmiða og viðmiða. Verkefni ekki lokið.
Hæfni ekki náð: Verkefni ábótavant m.t.t. markmiða og viðmiða. Lítið sem ekkert unnið í verkefninu.

- Leir

Í þessu verkefni vinna nemendur með steinleir og búa til nytjahlut að eigin vali, þau gátu valið að gera t.d. bolla, skál, blómapott eða kertastjaka.

Nemendur þurftu að huga að því hvernig best væri að móta hlutinn sinn út frá því hvaða notagildi hann hefur. Í tímanum lærðu nemendur mismunandi aðferðir í mótun og lærðu um ferlið sjálft.

Námsmarkmið - nemandinn:

- sýnir vandað handbragð og að tekur sér sinn tíma í verkið
- sýnir þolinmæði
- sýnir skapandi hugsun og frumkvæði
- hugsar um notagildi og form

Matsviðmið:

- Framúrskarandi: Vinnusemi mjög góð, nýting efnis, frágangur og öll útfærsla til fyrirmyndar
Hæfni náð: Vinnusemi, nýting efnis, frágangur og öll útfærsla góð
Þarfnast þjálfunar: Vinnusemi, nýting efnis, frágangur og útfærsla sæmilega góð
Hæfni ekki náð: Vinnusemi, nýting efnis, frágangur og útfærsla ábótavant

Listavefurinn

Vefur

(<https://listavefurinn.is/>)

Litir - veggspjald í myndmennt

Veggspjald pdf.

(https://mms.is/sites/mms.is/files/atoms/files/8086_litahringurinn.pdf)

Rými - veggspjald í myndmennt

Veggspjald pdf.

(https://mms.is/sites/mms.is/files/atoms/files/8088_rymi_a3.pdf)

Námsefni frá kennara

Valið námsefni og ítarefni frá kennara

Námsefni frá kennara

Valið námsefni og ítarefni frá kennara

Námsefni frá kennara

Valið námsefni og ítarefni frá kennara

Námsefni frá kennara

Valið námsefni og ítarefni frá kennara